

FOAIA POPORULUI

CEA MAI VECHIE FOAIE POPORALĂ, INFIINȚATĂ ÎN ANUL 1892

Apare în fiecare Duminică
 sub direcția unui comitet
 înscris în Reg. Publ. la Tribunalul Sibiu sub Nr. 67-1943.

Organ al Asociațiunii „Astra“

Redactor responsabil: Nic. Nicoară-Dobârceanu

Redacția și Administrația:
 SIBIU, Str. Șaguna 6. Telefon 83/A
 Taxe poștale plătite în numerar, conform aprobării Nr. 96.646/1943

DATORIA TINERETULUI

Conducătorul Statului, dl. Mareșal Ion Antonescu, adresat de la posturile noastre de radio un cuvânt tineretului nostru școlar, acum la începutul noului an de muncă. E un cuvânt care vibrează de dragă părintelui, a educatorului, a românului și a patriotului sincer, iubitor de țară și neam.

Adevărurile pe cari le spune nu sunt noi și necunoscute de când e lumea. Dacă le repetă din nou care este azi în fruntea Țării și a neamului, face numai pentruca ele să se audă și din locul punderii celei mai mari, și să fie luate în seamă ca o poruncă mântuitoare.

Mareșalul arată școlărilor că datoria lor, până la moarte, este să învețe bine și cu sârmă, să-și câștige cunoștințele de care vor avea nevoie în viață și în carierele cari vor ajunge. Li se cere atențiunea școlărilor că ei trebuie să asculte mai de părinții lor și de profesori, — singurii cari le pot voi decât binele, singurii cari nu vor să-i înșelă pentru scopurile lor ci au în vedere numai viitorul tineretului. Să asculte cuvântul și înțelepciunea ce li-l dau pe față părinții și profesorii și să-și păstreze seama de îndemnuri ce le vin de la oameni rămași în umbră și-i îndeamnă să lucreze în tăcere, ferindu-se de părinți sau profesori.

Mareșalul îndeamnă, mai departe, pe școlării să-și păstreze cinstea, curăția sufletului și a trupului, pentru că în aceasta stă tăria și încrederea fiecărui om. Să-și întărească sănătatea trupului prin jocuri și exerciții fizice, fără a le pune însă pe acestea înaintea învățării. Să facă drumuri prin viață, să-și cunoască neamul și pământul strămoșesc, să-și facă datoria față de țară și de neam, care vor fi chemați odată să-l apere ca și înaintașii, ca și cei ce azi luptă cu arma în mână pentru Patria lor. Să fie urmași vrednici ai celor ce și-au dat datoria în trecut, sau și-o fac astăzi pentru asigurarea viitorului național.

Li mai îndeamnă să cinstească nu numai pe părinți și profesori, ci pe toți oamenii mai în vârstă decât ei, pentru că, — învățați ori neînvățați — toți oamenii sunt mai înțelepți decât tinerii în urma experienței ce au făcut-o într-o viață de om.

De când e lumea, spune Conducătorul, familia a fost condusă de copii și de părinți și moși, iar ei au fost cărmuite de oameni mai în vârstă decât copilandri.

Mareșalul stăruie cu dragoste de părinte asupra rădăcirilor unei părți din tineretul unei țări, în vara 1941, când mâini criminale au înarmat din nou țara pe elevi și i-au scos în stradă, în loc să-i fi lăsat la locul lor care este școala. Rădăcirea de atunci trebuie să se repete, ci tineretul să-și vadă datoria lui, care este învățătura, și să nu lucreze nimic din ceea ce nu se poate face la lumina zilei.

De încheiere Mareșalul recunoaște cu bucurie că în anii din urmă tineretul școlar s'a dat tot mai mult la brazdă, spre mângăierea părinților și a profesorilor și spre binele țării.

SITUAȚIA ROMÂNIEI

De curând un gazetar turc a cerut unele lămuriri de la dl. M. Antonescu asupra situației României. A fost un prilej pentruca să se audă din nou, în grelele veacuri ce le străbatem, declarațiile făcute în numele Statului român pentruca lumea mare să cunoască împrejurările între cari România își face din nou datoria. Turcia, o bună prietenă a țării noastre, este încă o țară neutră, nu a fost silită până azi să intre și ea în război. Dintr'o țară neutră mai ușor se răspândesc veștile în toată lumea, și ele sunt mai repede credute, căci dau numai adevărul. Așa vor fi cunoscute în cercuri largi și lămuririle date de d. M. Antonescu.

Domnia sa a spus între altele:

Auziți acolo

Auziți acolo, un buciom răsună
Sboară, trece codri, dealuri și câmpii.
Vezi colo pe Murăș un voinic adună
Cete de voinici, ai Transilvaniei tii.
Cetele-s române ce n'viiară azi,
Iar cu dâșii lancul, lancul cel viteaz.

Ei cu pietate jur' că până ntr'unul
Suveri-vor moartea pentru țara lor.
Ca să vadă lumea cine e Românul,
Lupte-se ca lei, lupte-se pân'mor.
Lanțul și robia ce-apasă pe sclav
N'au să-l poarte vulturii, Romulusii bravii.

Lupta se aprinde, cerul se roșește
Șiruri cad grămadă crunții inimi
Lancu ospătează și benchetuește
Cu atleții falnici, mândrii săi voinici.
Pân' Românul știe moartea a brava
Pentru a sale drepturi, cerul v'ajuta.

Un poet necunoscut

(Carte de cântece diverse, adunate de Ion Darius).

„România se afla în anul 1940, la răspântia de destine europene, singură, părăsită și neînțeleasă. România este o națiune care a adus servicii istoriei. Și atunci, ca și azi, nu avea alt gând decât acela de a-și asigura cu onoare unitatea și viitorul său național. Totuși România a fost în 1940 jertfa uneia dintre cele mai mari greșeli pe cari le va înregistra istoria. Fără nici o provocare din partea noastră, Rusia sovietică a invadat Basarabia, Bucovina și o parte din Moldova. Agresiunea dela răsărit a dus și la prăbușirea altor granițe (spre Bulgaria și Ungaria).

„Am intrat în luptă pentru a ne asigura dreptul la existență și să împiedecăm în același timp, ca valurile invaziei să treacă peste trupul nostru zdrobit înspre Constantinopol și Adriatică... În felul acesta ne-am salvat independența națională și am adus servicii Balcanilor, Europei sudestice, precum și Europei întregi, care se sprijină pe acest Sud-Est, ca și echilibrul lumii însăși“.

Gazetarul turc a întrebat cum stau raporturile româno-maghiare.

„A vorbi despre raporturile româno-maghiare a spus primul ministru, înseamnă să evoci problema Transilvaniei... În împrejurările de azi, foarte grele, voinde să nu sacrificăm principalul pentru accesoriu, am făcut și eu sforțări în marginile demnității. M'am isbit însă de greutăți neînălțurabile: un milion și cinci sute de mii de români au fost lăsați în Transilvania de Nord și au fost impuși unui regim de intoleranță care ar face nedemn pe acela care n'ar ști să respecte această suferință. Sute de mii de români au fost izgoniți. Tineri români premilitari au fost puși la jug în unele părți ca în Evul Mediu. Copii de 7 ani au fost goniți de părinții lor ca să nu moară înfometaji“.

D. M. Antonescu a vorbit apoi de relațiile prietenești dovedite de atâteaori dintre Turcia și România. Despre țara noastră întâiul președinte al Turciei noi a spus că ea este „o tranșee a Turciei“.

Ziua numelui M. S. Regelui

În ziua ss. Arhangheli Mihail și Gavril, țara sârbatorește pentru a patra oară, ziua numelui M. S. Regelui Mihai I, cu dragostea și însuleșirea românească, ce nu se va stinge niciodată cu care încojurăm pe Acela care poartă numele marelui Mihai, întâiul înfăptuitor al unirii țării românești și care veghează, ca un Arhanghel linăr la desăvârșirea pe vecie a unirii tuturor românilor.

Tinăr de ani dar mare de inimă, cu înțelepciunea ce i-o dau marile întâmplări istorice, care se țin lanț de când a urcat pe scaunul domniei, M. S. Regele Mihai s'a făcut o apă și un pământ cu neamul românesc și cu destinele lui. Pe fronturile de luptă între vitejii noștri soldați, în spitale printre răniții și mutilații de războiu, între văduve și orfani, tinărul nostru Rege a câștigat prin dragostea și ajutorul lui inimile tuturor. Sufletul curat, creștin adevărat, cinstitor al tuturor tradițiilor bune românești, El stă în fruntea neamului ro-

mânesc neadormit pentru a-l duce la biruința întregă a dreptății sale.

De ziua slăvitului Său nume țara întregă se roagă pentru viața și sănătatea Lui și strigă din toată inima și din toată convingerea:

Trăiască Regele!

Conferința dela Moscova

O știre mai nouă, venită din străinătate spune că la Moscova s'a sfârșit conferința începută în ziua de 19 Octombrie, între delegații Angliei, Americii și Rusiei.

În comunicatul dat la sfârșitul acestei săptămâni, s'a arătat că cele trei mari puteri au ajuns la o înțelegere deplină, în ce privește viitoarea conducere a războiului, cum și organizarea lumii după războiu.

Pe urmele Domnului

Isus și cei suferinzi

Evangelia ni-L arată pe Mântuitorul „trecând prin lume făcând binele”. Și ceea ce ni se mărturisește în sf. Evanghelie despre ajutorul dat celor în suferință de Domnul Isus, este puțin. Minunile Lui, vindecările bolnavilor, au fost neasemănat mai multe, că nu s'au scris toate. Sf. Ioan Evanghelistul spune că, dacă s'ar fi însemnat tot ce a făcut Isus, „nici în toată lumea mi se pare că nu ar încapa cărțile ce ar trebui scrise”. Iar ce s'a însemnat în sf. Evanghelii, zice același evanghelist, „s'a scris ca și voi să credeți”, că Isus este Hristos, Fiul lui Dumnezeu, și crezând viață să aveți.

Și, într'adevăr, cei patru Evangheliști nu au istorisit tot binele pe care l-a făcut Isus oamenilor aflați în suferințe, în boale și nenorociri. Adeseori ei se mărginesc să spună că poporul eșia întru întâmpinarea Domnului aducându-și pe bolnavii lor, și Isus îi vindeca, fără să mai pomenească pe fie care caz în parte.

Este un adevăr în afară de orice îndoială că Mântuitorului l-a fost milă de cei în suferință, de cei bolnavi și a fost mereu gata să-i vindece, uneori la cererea lor, alteori fără a cere ei, numai pentru nenorocirea lor, și pentru credința în El. Iar, mai marele sinagogii îl roagă pe Domnul să ostenească până la el să-i vindece unica fată, bolnavă de moarte. Pe drum, femeia care suferea de curgerea sângelui de doisprezece ani, nu cutează să-L roage s'o vindece, ci se înghesuie prin mulțime să se poată atinge numai de poala hainei Lui, și se vindecă prin credința ei și milostivirea Domnului. Pe fetița moartă a lui Iair, Domnul o scoală din morți, când părinții nenorociți nu mai puteau crede că-i cu puțință.

Mântuitorul a vindecat pretutindena răul cel mai mare din lume, adică boala, tot soiul de boale. De îmbogățit, n'a îmbogățit pe nici un sărac. În slujbe mari n'a pus pe nimeni, n'a ajutat nimănui să se ridice. Cu boi și vaci, cu pământ, cu bani, n'a ajutat pe nimeni. Nici în casă de locuit, nici în haină de îmbracat. Dar a vindecat pe cei paralizici, a deschis ochii orbilor, urechile surzilor, gurile mușilor, a pus să umble pe cei ologi, a făcut să poată lucra pe cei cu mâna uscată, a înviat pe cei morți.

Prin toate acestea Mântuitorul a voit să ne arate că răul cel mai mare și mai greu de purtat în lume nu este sărăcia, nici lipsa de slujbă sau de cinste mare, nici chiar lipsa locuinței și a îmbrăcămintei, ci trei rele sunt de căpetenie în viață: moartea, boala și foamea. De aceea a înviat pe morți, a vindecat pe bolnavi și a săturat pe cei flămânzi, înmulțind pâinile și peșii.

Și într'adevăr acestea sunt cele trei rele de căpetenie cari au urmat ca pedeapsă pentru păcatul strămoșesc: moartea, boala și foamea: „Țărână ești și în țărână te vei întoarce”. „Întru dureri îți vei naște pe fiii tăi”. „În sudoarea feții tale îți vei agonisi pâinea ta”.

Mântuitorul „trecând prin lume făcând binele”, ne-a dat pildă de urmat și pentru noi, arătându-ne pe cine suntem datori să ajutăm în primul rând, unde trebuie să alergăm mai întâi: acolo unde e răul mai mare. Noi nu putem opri moartea deapropelui, dar suntem datori a ajuta pe cei rămași după moarte, dacă au lipsă de ajutorul nostru. Noi nu putem vindeca cu cuvântul pe bolnavi, dar putem ajuta la vindecarea lor, îngrijind de ei sau plătind noi pe doctor, sau spitalul, sau leacurile dacă e sărac. Iar celui flămând aproape fiecare îi putem întinde o bucată de pâine. Așa vom merge pe urmele Domnului.

Calendarul săptămânii Luna Noemvrie

Dum. 24-a după Rusali, gl. 4, v. 10		VREMEA
Luni	8 (+) Arh. Mih. și Gavr.	(după calendarul de 150 de ani)
Marți	9 Muc. Onisifor	Dela: 1-4 frig, nor și ceață.
Mierc.	10 Apost. Erast	5 bine, la 7 mai cald, 8-13
Joi	11 Muc. Victor Mina	vânt și ger uscat, 14 mai
Vineri	12 S. Ioan Milostivul	cald, iar noaptea zăpadă,
Sâmb.	13 (+) S. I. G. de Aur	15-22 tot frig, 23-24 nor și
Duminică	14 (+) Sf. Ap. Filip	vânt, 25 zăpadă, 26 fur-
Dum. 25-a după Rusali gl. 5, v. 11		tună cu vânt, 27-28 ză-
		padă și vânt, 29-30 șen'n.

MERSUL VREMEI

De va ploua la începutul lui Brumar, săptămâna Crăciunului va fi geroasă. De va tuna în Noemvrie, iarna va veni târziu. Dacă în Noemvrie mai este frunză pe pomii atunci iarna va fi grea. Brumar se potrivește cu Mărtisor. Neaua multă de pe pomi înseamnă muguri pușini în primăvară. Șoarecii de câmp de se mai arată, iarna e departe.

POMENIRI

În 8 Noemvrie avem ziua numelui Maieștii Sale Regelui Mihai.

În 11 Noemvrie pomenim unirea Bucovinei cu România. După 144 de ani de robie străină, în 1918, frumoasa provincie românească se reîntoarce la sânul patriei.

În 28 Noemvrie pomenim căderea Plevnei. În anul 1877 trupele românești iau parte la războiul dintre Ruși și Turci. Prin vitejia armatelor românești, Rușii câștigă războiul. În urma acestor biruințe România scapă de sub jugul turcesc.

Pilde creștinești

O veche poveste din Ardeal spune că diavolul și-a pus în gând să se însoare, să aibe și el copii și să fie în rând cu lumea. Așa se apucă și își luă de de muiere pe Nedreplatea, cu care avu șapte fete. La cea mai mare îi puse numele Trufia și o mărită după oamenii cei mari, după șefi și conducători. De aceea acest soi de păcat se ține mai ales între oamenii mari.

La a doua îi puse numele Pizma și o mărită pela sate; pe a treia o numi Înșelăciunea și o mărită după negustori, lângă care a și rămas până azi. Pe a patra, pe Lăcomia (Zgârcenia) și o mărită după oamenii cei bogăți, după cămătari și bancheri. La a cincia îi puse numele Făjârnicia și a mărită-o după oamenii cei vicleni, iar la a șasea îi puse numele Înălțarea și o trimise între muieri. Pe cea mai mică se gândi s'o țină acasă, să-i fie ajutor mai de-aproape. Pe aceasta a numit-o Curvia și cu ea îmbie pe tot omul.

Cu aceste fete și cu soția sa, diavolul umblă printre oameni și azi și îi face să fie așa cum sunt.

Din viața sfântului Alfonso se povestește următoarea întâmplare: În orașul unde era el episcop, trăia un preot, care se depărtase cu totul de biserică și căzuse în păcate grele.

Episcopul se gândi să-l cheme la el, să-l mustre și să încerce a-l îndrepta. În ziua, când știa că vine preotul, el așeză pe pragul casei chipul lui Isus răstignit pe cruce. Il așeză în așa fel încât preotul nu putea trece pragul, decât trecând peste chipul lui Isus.

Preotul veni, dar când voi să treacă pragul văzu chipul, se opri și încercă să-l ridice. Episcopul care era de față și văzuse totul îi zise:

— Fiule, ai curajul și treci. De atâtea ori în viața ta, prin păcatele tale, ai călcat crucea Domnului, ai trecut peste legea lui Dumnezeu, l-ai batjocorit și l-ai hulit. Nu te opri acuma nu trebuie să treci, decât peste icoana lui.

Nu te opri!

La vorbele acestea preotul rușinat, făcu o făgăduință de îndreptare, o rupse cu viața păcătoasă și ajunse unul din cei mai zeloși și mai buni preoți.

Cu fiecare păcat pe care-l săvârșim, noi călcăm în picioare crucea lui Dumnezeu.

Din sfaturile doctorului Josil

Aprinderea țevilor răsuflătoare

O inflamațiune ori aprindere a gâtului (laringită) foarte adeseori se întinde mai departe pe piept și produce boala numită tracheo-bronchită.

Cauza de căpetenie a acestei boli este răuă respirarea de aer prea rece ori umed, mai ales dacă omul este încălzit, ori răsuflarea de aburi și gaze fierdente, în fabrici. Adeseori se întâmplă însă ca ea să fie pricinuită și de anumite boli molipsitoare cum sunt gripa, pojarul ori tusea măgărească. Pelița tractată și a bronhiilor (a gâtului și a țevilor răsuflătoare) se inflamează, se aprinde și produce o materie lăptosă, ceput albă și lipicioasă, mai pe urmă galbenă, verde, sau o flegmă care face omul să tușească. Omul atins de această boală începe prin a nu se simți bine, îl deranjează pofta de mâncare, capătă fierbințeli, se plânge de dureri ușoare sub osul pieptului și începe să tușească când durerea din piept devine apoi foarte mare. La început tusea e foarte seacă, bolnavul nu poate să se liniștească și să doarmă. După câteva zile tusea devine mai abundentă și se rupe și bolnavul scuipă flegmă groasă și lipicioasă, unii bolnavi mai mult, alții mai puțin. De obicei deodată cu ruperea flegmei, bolnavii se ușurează, pierd căldurile, nu mai au dureri în piept și le revine și pofta de mâncare. De cele mai multe ori boala se isprăvește astfel în 1—2 săptămâni, dar uneori și fără a fi silit să stai la pat.

Se întâmplă mai ales la copii și cu deosebire la cei slăbiți, ca aprinderea să treacă și asupra bronhiilor mici cari merg în plămâni și în astfel de cazuri, boala devine apoi mai lungă și mai grea. În astfel de cazuri fierbințele se ține mereu, tusea se întărește, durerile în piept se fac mai mari și se îngreunează răsuflarea. Bolnavii respiră scurt și foarte repede. Când boala înrăutățește astfel o anumită bronhiă capilară care este uneori destul de grea și trece ușor în aprindere a plămâni, în pneumonie.

Cum putem înlătura boala

Se pune acum întrebarea în ce fel ne putem feri de boală și cum putem să ne vindecăm mai ușor.

Știm că sunt oameni cari nu se îmbolnăvesc ușor de această boală, până când alții încep să tușească la cea mai mică răceală. Pentru aceștia este foarte bine să se obișnuiască din vreme cu răceala și pentru aceia este bine dacă îi obișnuim a se spăla cu apă rece în fiecare dimineață și seară până la brâu și după spălare să se frece cu un prosop uscat. Este foarte bine apoi dacă astfel de bolnavi se îmbracă totdeauna cu grijă, după cum este timpul de afară și se feresc cât mai mult de umezeală, vânt, aer rece, de praf și fum.

Dacă se întâmplă ca unul sau altul să se îmbolnăvească trebuie să stea la început 1—2 zile în casă la căldură iar dacă are și fierbințeli, în pat. Dacă lua de mai multe ori în zi ceaiuri calde de tei ori de nalbă, va bea lapte cald cu minerală (borviz) și se va feri de fum și praf.

Dacă tusea este mai grea, bolnavul are fierbințeli mai mari, ori dacă cel bolnav este un copil, îl vom ține în orice caz în pat la căldură, iar dacă are fierbințeli îi vom pune pe partea dureroasă păhărele (veseluz) ori îi vom face comprese cu cearceafuri moi în apă sălătută. Pentru copii este bine dacă facem 2—3 ori în zi bae călduță, după care îi înfășurăm bine în cearceafuri. Dacă tusea este grea, chinuitoră și fără flegmă, dăm bolnavului picături ori prafuri de codeină sau pastile de codoform, iar dacă flegma se rupe cu greu vom da, pe lângă cele înșirate mai sus, infuzie de Ipeca ori picături de aniș.

În cazurile când boala se prea prelungește și când starea bolnavului vedem că merge spre rău, mai ales când este vorba de un copil, nu vom întârzia să chema cât mai iute doctorul care ne va spune ce trebuie să facem.

AGRICULTURA - ECONOMIE - GOSPODARIE

Sfaturi pentru plugari

In zilele trecute am fost pe la Dumitru Crăciun. Inceput să mai mulgem oile și trebuia să ne mai uităm cum le vom pășuna până cade zăpada.

Nimerisem bine căci fratele Dumitru chiar își culege poamele din grădina și cum mie încă îmi place foarte mult pomăritul, după ce ne-am isprăvit poveștile despre pășunatul oilor, am vorbit multe și despre pomi.

Dumitru Crăciun știe multe lucruri de gospodărie, în pomărit este ne'ntrecut.

In tot satul nu este grădina de pomi ca a lui. O grijă este bine, așa că totdeauna are roada de miere de bună.

Asă primăvară, când un conferențiar al „Astrei” a venit la noi în Bostani să ne vorbească despre pomărit, nici nu s'au adunat oamenii la școală să-i asculte vorbirea, ci în grădina fratelui Dumitru Crăciun, unde aici, tot ce ne-a spus ne-a și arătat, așa că am primit de la el toate mai bine ca la școală.

— Cum văd, ai multe poame, frate Dumitru.

— Da, pomii, au rodit din belșug. A dat Dumnezeu și vreme potrivită și acum numai culesul să-l putem isprăvi cu bine.

— Il veși isprăvi, căci voi știți să lucrați cu grijă. Eu, am văzut însă pe Onu lui Grindei, cum scutura pomii din grădina și îi bătea cu o prăjină, să cadă poamele, de își era mai mare mila.

— Rău a făcut Onu lui Grindei — zice Dumitru Crăciun, căci prin bătaie, numai a scurtat viața pomului. Toate crăcile, primind lovituri, s'au rănit și în acele locuri se vor încuiba cu ușurință tot felul de boale și înăgâanii vătămătoare, cari de bună seamă vor duce pomul la pieire. Mugurii din cari se fac poamele, din cauza lovirii, încă se rup, așa că în anul viitor nu vor mai face poame. Poamele ce cad jos, din cauza lovirii cu prăjina și a căderii pe pământ, încă sunt zdorite, amestecate cu noroi și murdărie de pe jos și astfel nu se mai pot nici păstra.

— In săptămâna trecută — zic eu — am fost la răborăș. Și aici se culegeau poamele și am văzut în câteva grădini plase întinse pe sub pomi, iar unii culegeau poamele cu un fel de straiță prinsă de un cerc dințat și atârnată în vârful unei prăjini lungi. Straițele acestea am văzut și în prăvălia lui Herlea din răborăș.

— Da, culesul poamelor trebuie făcut totdeauna cu multă grijă. Când poamele sunt coapte și eu întind pe sub pom o plasă mare, pe care o prind în câțiva locuri și poamele cari se scutură, cad pe această plasă și se lovească. Pe plasă cad totdeauna poamele coapte. Cele necoapte rămân încă în pom. Dacă se culeg și acestea, adeseori se strică și nefiind încă deplin dezvoltate, pierd prin evaporare prea multă apă și astfel pierd și din greutate. Rămânând însă pe pom, se usucă și pe mai departe materii hrănitore și astfel de pom tot mai grele, mai dulci și mai fragede.

— In anul trecut — zic eu, am văzut pe Parteni Samforei, culegând poame dimineața pe rouă, iar Nicolae a Fătului le-a cules îndată după ploaia ce a căzut în „Ziua Crucii”.

— Da, am auzit și eu și știu că nici nu le-a putut păstra, deoarece având prea multă umezeală, s'au putrezit. Culesul, dragă Nicolae, se face numai pe vreme frumoasă, când poamele sunt bine svântate. Și se culeg numai cu mâna. Am și eu unelte, straițe cu cerc dințat, cum le-ai zis tu. Cu acestea culeg poamele de pe vârf, pe cari nu le ajung cu mâna. E drept că acest cules merge mai anevoie, dar câștig în altă formă: poamele nu se strică, se pot păstra bine și au preț mai bun.

— Ai ceva semne, frate Dumitru — de pe cari poți cunoaște poamele, când trebuie culese?

— Am, codița poamelor coapte se desprinde cu ușurință de pe mlădiță, sămburii merelor devin ruginii, iar cei ai perelor se înegresc. Cireșele, visinele, prunele și piersecile coapte sunt dulci, gustoase și puțin moi, iar coaja nucilor și a castanelor se desghioacă cu ușurință. La cules, totdeauna mă îndrept după aceste semne și astfel am tot poame alese, pe cari le pot și păstra bine și la vânzare au și preț bun,

Ion Popu-Câmpeanu

Plugari, sămânați grâu!

Vremea este frumoasă și caldă. La câmp se mai pot face încă sămânături, de grâu, orz și secară. Lucrul de căpetenie, în economia de azi a țării, este ca să avem asigurată pâinea pentru noi și copii noștri, hrană pentru dobitoace, care ne sunt tovarășele de muncă și ajutor în zile grele.

Dacă avem pământul pregătit și lucrat, să nu slămăm la îndoială. Până la îngheț se mai pot face încă sămânături frumoase.

De multe ori recolta de pe urma lor este tot așa de îmbelșugată, ca și la sămânăturile timpurii, dela începutul toamnei. Să nu se piardă vremea, așa puțină cât a rămas și să se folosească.

In toate ramurile vieții se cere azi o sporire a producției. In plugărie, lucrul acesta se cere în primul rând. Dela munca plugarului, dela roada sfântă a ogoarelor lui, atârână liniștea lăuntrică a țării, și biruința la hotare a armatelor.

Ciuma păsărilor

Ciuma păsărilor este o boală foarte lipicioasă, pricinuind plugarilor pagube mari.

Gospodarii cari au păsări bolnave sunt datori să anunțe primăria sub luare de dovadă. Ei nu vor da și nici nu vor vinde nimănui nici-o pasere Căminii și pisicile vor fi ținute închise, pentru a nu duce boala în alte gospodării.

Pasările moarte vor fi arse cu pene cu tot, iar cele bolnave vor fi ucise într'un loc bine închis, apoi arse sau îngropate, turnându-se peste ele var stins.

Pasările încă sănătoase pot fi tăiate și mâncate, numai după ce au fost bine fierte. Capul și penele lor vor fi însă arse. Pasările sănătoase cari nu se taie, vor fi ținute închise și supravegheate de aproape, pentru a vedea dacă nu au semne de îmbolnăvire.

Cotețele unelte și tot ce este în legătură cu hrănirea și adăpostirea lor se vor curăți temeinic și se vor spăla cu leșie, în care s'o topit sodă caustică 2%. Acela cari se îngrijesc de păsări se vor spăla și ei cât mai des.

In cotețele, unde au fost păsări bolnave, nu-i permis să închidem alte păsări, decât la o lună după stingerea boalei și desinfectarea cotețelor.

Pentru această boală nu este nici un leac, așa că paza și îngrijirea bună sunt singurul mijloc de apărare.

Tăcere, unire și muncă.

Profesoara de gospodărie

Lucreția Dr. Opreanu

Supă de oase cu tăieței

Pentru supă aceasta sunt bune oasele dela carne de vacă. Oasele spălate bine ca să nu rămână cu sânge, se pun într'o oală mai mare și se toarnă peste ele de cinci ori atâta apă rece. Le fierbem la un foc potrivit să clocotească încet. După o jumătate de ceas de fierbere punem în oală 3 morcovi, 3 pătrunjei mari curățiți de coaje și tăiați în patru, o jumătate de ceapă, o jumătate de țelină curătită, doi căței de usturoiu, vara un ardeiu dulce, o patlagea (paradis) roșie, o bucată de gulie (cărălabă), sare și lăsăm să fiarbă încet pentru a rămânea limpede. In timpul fierberii se adună spuma ce se ridică. Când leguma s'a fiert, supă se ia de pe foc, se toarnă peste ea un pahar de apă rece ca să se limpezească, se strecoară, se pune din nou la fiert și se fierb în ea tăieței.

....

Puiu umplut

Pentru mâncarea aceasta alegem un puiu mai mare, iar după ce l-am tăiat câtă vreme încă e cald, la grumaz între pielea dela grumaz și carne, vârăm un paiu sau un tuleiu de mărar și suflăm atâta aer ca pielea să se desprindă frumos de carne. Ii opărim, curățim de pene, având grija să nu-i rupem pielea și mațe.

Intr'o cratiță cu puțină unsoare prăjim o ceapă tocată mărunț, luăm de pe foc adăugăm o bucată de pâine albă înmuiată în lapte și stoarsă bine, un ou crud, sare, o lingură de pătrunjel verde tocat și piper pisat mărunț. Cu aceasta se umple puiu sub piele, se sărează pe din lăuntru, iar partea dela grumaz pe unde l-am umplut se coasă cu ață albă și se pune într'o cratiță sau tavă de friptură. Peste el turnăm unsoare fierbinte și-l frigem în cuptor având grija să-l stropim mereu cu unsoarea lui. Dacă unsoarea a scăzut mai punem puțină apă caldă. Puiu fript se taie în bucăți și la masă îl servim cu cartofi zdrobiți cu lapte (vezi aceasta în „Foaia poporului” Nr. 8) și cu o salată sau murături dorite de noi.

....

Sfaturi gospodărești

Cum așezăm morcovii, pătrunjeii, păstârnacul țelina și gulia (cărălaba) în pivniță.

După ce pivnița a fost bine aerisită, afumată și nisipul aerisit la soare, așezăm legumele în felul următor:

In cel mai întunecos colț al pivniței, lângă perete, punem un strat de nisip în grosime de o palmă. Peste nisip așezăm legumele curățite de frunze în așa fel, ca partea dela rădăcina lor să stea înspre zidul pivniței, iar partea dela frunză înspre noi. Intre fiecare rădăcină de legume vom lăsa un loc gol de lățimea a două degete. Peste legumele așezate vom pune un alt strat de nisip în grosimea unei palme, peste el alt rând de legume și în felul acesta vom urma până când am terminat deasupra cu nisip.

Pentru o rânduială mai mare, fiecare soi de legume să fie despărțit cu scânduri. Fereastra dela pivniță până la venirea gerului să rămână deschisă, pentru ca legumele să poată căpăta aerul cuvenit.

Lucreția Dr. Opreanu
profesoară

Norocul trece pe la poarta tuturor, dar rămâne numai în curtea vrednicului și a priceputului.

DUMINECA, IN SAT LA NOI...

Se câștigă mult- se bea mult

Sunt unele regiuni în care se câștigă mulți bani de când a început războiul și s'au scumpit tot mai tare toate produsele ce le vând țărani. De câștigul mare ori ce om trebuie să se bucure și să se folosească de împrejurările de acum pentru a-și plăti mai întâi datoriile. Bani mulți de acum nu vor ținea câtui lumea și vor veni și poate în curând, vremuri când iar se vor împuțina. Omul cuminte își plătește acum datoriile. Mai sunt încă foarte multe datorii la bănci în urma conversiunii datoriilor agricole. Cârmuirea a lăsat ca ele să poată fi plătite și cu cereale. Totuși oamenii nu se prea îmbulzesc la plata lor.

În schimb în multe sate se bea foarte mult mai ales duminicile și sărbătorile, cheltuindu-se o mulțime de bani pe băuturi, căci și ele sunt scumpe foc. Se bea pe alături cum nu s'a mai pomenit înainte. Nenorocirea e îndoită: se cheltuiesc și banii, se primejduiește și sănătatea oamenilor. La spitale vin tot mai mulți țărani cu ulcere de stomac, cu alte boale grele datorite băuturii peste măsură. Duminicile în unele sate, bețiile și bătăile se țin lanț.

E timpul suprem să ne trezim cu toții și să fim cumpătați. Să nu asvârlim banii și sănătatea pe garduri, căci nu le vom mai putea găsi. Vremurile cu bani mulți vor trece și mulți se vor trezi și săraci și bolnavi, ceace e o mare greșală pentru poporul și fara noastră.

Glume și după moarte. Un poet japonez IK Ku, era renumit prin glumele lui. Și mort a vrut să facă o glumă. A lăsat prin testament să fie ars pe rug cu cămașa și hainele în care murea. În ele ascunse cu meșteșug o mulțime de pocnituri și rachete.

Moștenitorii l-au ascultat și când l-au pus pe rug să-l ardă, deodată sute de focuri de artificii porniră din trupul lui în văzduh, punându-i pe toți la fugă.

Sub steaua
ciobanului

Laudă oierului

Cine are oi mărunte
E în sat gazdă de frunte
Cine turmă de oi are,
E în sat cel mai cu stare.
Și trăiește boierește
Și din toate-i prisosește,

Cine are oi și stână,
Are urdă, caș și lână.
Și din brânză, balmoș dulce
Pe la târguri mereu duce.
Are miei, are cârlani,
Și punga plină cu bani.

Cine are oi, mioare
Capul de nevoi nu-l doare.
An de an se'nbogățește,
Casa, curtea-i strălucește.
Nu-i pe lume un boier
Mai mare ca și-un oier.

Fără bani el nu rămâne
Cașul îl preface'n pâine.
Ia din turmă blândul miel,
Bani de argint face pe el.
Lâna galbeni îi aduce
Sărăciei-pune cruce.

Cine vrea să ne asculte,
Ție turme cât de multe,
Căci turma i-se sporește
Și pe gazdă îmbogățește.
Nu-i pe lume un boier,
Mai mare ca și-un oier.

(Bistrița)

Bădicul Andrei

Din „Solia Satelor” — Cluj, 1913

Țiganul Isteț

Într-o iarnă geroasă un român, trecând pe lângă cortul unui țigan, zărește pe țigan zgriburind de frig și zice:

— Măi bălaure, ce ar fi acum mai bună: o tură grasă sau o leacă de foc?

— Mai bine mi-ar plăcea o bucășică de slăniță pe care s-o frig la foc, răspunse țiganul.

Nu-i place

La crășma lui Ișig intră o nevestă cătrănită, tându-și bărbatul.

— Jupâne! N'a fost pe aici păcătosul de bărbatul meu?

— Ba a fost, răspunse crășmarul și o beată litrișoară de rachiu.

— A-a-a-uzi! Ticălosul dracului! Să-și bea banii în crășmă! Mânca-l-ar rușinea să-l mănânce bețiv... Tiit!

— Da ce te superi așa, lele Rafilă? întrebă crășmarul.

— Vai, da cum să nu mă supăr, că-și bea bărbatul prin crășme...! Apoi tot ea:

— Auzi jupâne dă-mi și mie o litră, da să fie la c'am să-lăștept aici. Păcătosul dracului...!

Un leac pentru cei leneși

Leacul nu-i de pela noi, ci din Olanda. Pe acolo încă mai de mult, stăpânirea aruncă pe cel leneș într-o fântână cu apă. Pentru ca să nu se înece leneșul trebuie să scoată apa cu o pompă. Când isprăvește de scos apă se dă drumul unui cep și fântâna se umple cu apă nouă. În chipul acesta leneșul, vrând nevrând, trebuie să muncească și el ca să nu se înece. După câteva încercări de acestea leneșul se vindecă și se face om harnic.

Leacul acesta al Olandezilor, ar fi bun și la noi, cu el s'ar vindeca ușor atâția domnișori „de familie” cari nu știu ce să facă cu vremea și tale frumuri la câini.

FOIȘOARĂ

Intr'un Ajun

Teatru în două acte și un tablou

de PETREA DASCĂLUL

(Continuare din Nr. 28)

SCENA IX.

Sofia, Mina, Marta, Ileana,

Marta: (Întră întâi. Pe urmă fetele). Par'că-i rece în casă, mamă? (Spre foc). Nu i fi lăsat focul să se stingă? Ia vezi, Mino pune lemne pe foc! (Mina pune lemne pe foc).

Ileana: N'a mai fost cineva la noi, bunico?

Sofia: (Buțuroasă) Ba da! Ia ghiciți! (Încet spre masă). Avem o veste bună... Dar nu v'o spun... S'o ghiciți!

Marta: (Curioasă). Ce veste, mamă? Dela Traian? N'o fi dat Dumnezeu!

Ileana: A bună seamă delo el... Mie mi-se cam izbândesc visele.

Mina: (Închizând repede ușa cuptorului). Mi-o ascultat Dumnezeu rugăciunea... Am zis în biserică trei Tatăl nostru și trei...

Marta: (Grăbită și curioasă). Ce ști, mamă? Spune? Nu mai mă chinui, și D-Ta... Vorbește! (Toți ochii urmăresc pe bătrâna, care se pipăie la sân).

Sofia: (Aparte). Oar'unde-am pus-o? (Iși aduce ceva aminte). O, bat-o norocul! Uitasem că-i pe masă... (Spre cele trei, zâmbitoare). Nu vedeți nimica colea? (Arată spre masă. Femeile se reped la masă, văzând fotografia lui Traian).

Marta: E fotografia lui Traian, mamă. Eu am lăsat-o aici...

Ileana: Pentru asta ne faci să ne iese sufletul bunico!

Mina: O, bunico! Faci cu noi ca cu biata femeie săraca, căreia i-ai dat o bucășică de pâine, cu care n'ai putea orbi nici un șoarece...

Sofia: (Cătrănită). Tu de unde ști, cumintea lumii?

Marta: Zău, mamă! Ce veste ști? De ce nu ne-o spui mai în grabă?

Sofia: Dacă nu vă uitați mai bine pe masă!? Eu ce să vă fac? Că eu acolo o-am pus... Și de cetit, nu știu... Că v'aș spune-o pe de-a rostul... Mi-a cetit-o Măia...

Marta: O scrisoare?

Ileana: Dela Traian?

Mina: Unde-i? (Bătrâna observă, că pe masă nu-i decât fotografia. Se încurcă. Caută nervoasă în toate părțile).

Marta: Ce cauți, mamă?

Ileana: Ziua de ieri...

Mina: D'aici, ce ai? (Ii smulge scrisoarea din sân.

Cât o ține gura). O scrisoare! Mamă! Ileano! (Marta, Ileana, îmbulzindu-se în Mina).

Marta: Dela el e? Citește-o (Se ține de piept). Doamne! Nu mai pot... Ce scrie, fetelor? Doamne, nu mă lăsa!

Ileana: (Smulge scrisoarea din mâinile Minei). Citește tu. (Incepe grăbită). Dragile mele, mamă, surori și bunică! (Spre mamă-sa, veselă). Tu ești, mamă. (Marta se închină, Mina sare prin casă de bucurie).

Sofia: (Cătrănită). Am grijă-o'n sân... Putea să se piardă...

Ileana: Lasă, bunico, acum ale D-Tale. (Citește scrisoarea. În timpul cetirii, Marta se închină, se roagă în taină. Mina sare prin casă plină de bucurie. Sofia bolborosește ceva neînțeles).

Ileana: (Terminând de cetit). Acum, mamă ști ce spus părintele în predică? Să facem mai mult decât a spus Sfinția Sa...

Marta: Ia, uită-te, dragă, chiar el, Traian, o scrie cu mâna lui? Și-i pe adresa noastră? Nu-i greșală?

Ileana: Pe-a noastră, mamă, pe-a noastră... Uite aici. D-Sale D-nei Marta Moldovanu, Comuna Bucurieni Nr. 248... Și vă sărută: Traian... Rugăciunile mele cele multe, mamă! Rugăciunile...

Marta: Liniștită și împăcată. (Spre Mina). Fă, copilă, masa. (Spre Ileana). Oar' cum a zis părintele în predică?

Mina: (Grăbită, făcând masa). Spuneți-i și bunicii! Să nu mai fie sgârcită.

Ileana: A zis: Răscumpărați-vă bucuriile și îndestulările voastre cu milostenii și faceri de bine către săraci, năpăstuiți, văduve și orfani. Deschideți-vă pungile, hambarele și sufletele voastre, ca toată sullarea să se bucure de venirea Fiului lui Dumnezeu în lume. Nașterea Domnului, care se apropie, s'aducă lumină, căldură, hrană, în-

Multe și de toate = Sfaturi folositoare

Nu strică dacă știm...

Oalelele de tuci capătă un lustru frumos, dacă le ungem cu ceapă.

Pânea, patele, semințele le putem feri de mușcături, dacă punem lângă ele un vas cu puțină terebentină.

Tânjarli-i putem alunga, dacă agățăm deasupra patului o ramură de levănțică.

Pentru a scoate mirosul dintr-o cameră vopsită de curând, punem în mijlocul camerei o farfurie plină cu clorură de calciu.

Se închid apoi bine ușile și ferestrele timp de 24 de ceasuri. După aceasta le deschidem pentru aerisire.

Pentru ca varul să fiină mai bine pe pereți, este bine ca după ce l-am stins, să punem în el sare, clor și puțină piatră-acră.

Telina este bună pentru cei ce suferă de rinichi și ajută mult urinarea.

Stevia având mult fer, ajută foarte mult anemiciilor și officioșilor.

Câtă apă înghite o pădure

După socoteala specialiștilor, un hectar de pădure de stejar înghite în cursul unei singure zile de vară cam 25—36.000 litri de apă, pe care o absoarbe cu ajutorul rădăcinilor. Această cantitate de apă este evaporată (dată afară) prin frunze, așa încât se formează alți nouri dăunători de ploaie binefăcătoare. De aici se poate desprinde cât de importante sunt pădurile pentru viața unei țări.

Unde trăiesc cei mai bătrâni oameni

Cei mai bătrâni oameni trăiesc în Bulgaria. Așa arată statisticile mai nou încheiate. Acum câțiva ani s-a vorbit mult de cel mai bătrân locuitor al Bulgariei pastorul macedonean Kosta Dumitroff care avea 118 ani. Mai nou a făcut vâlvă bătrânul Vladimir Popoff care are etatea de 125 ani și care în 1940 și-a sărbătorit 100 ani de căsătorie. În atelierul acestui bătrân lucrează cinci generații din patria sa.

FEELURITE

Pisica poate sluji și drept ceas

În timpul zilei putem ști cât îi ceasul și după ochii pisicii. Pupila adică partea neagră din mijlocul ochilor ei, se subțiază tot mai mult încât la amiază ajunge de seamă cu un fir de ață neagră. După amiază, pupila se îngroașe, se mărește, ceas de ceas, așa că seara este iar rotundă. Faceți o probă!

Un obicei frumos

Francezii au obiceiul ca în fiecare an, în ziua de 11 Noémvrie, să sădească, câte un pom, în amintirea morților. Frumos obicei, care ar fi bine, dacă s'ar introduce și la noi.

Lumina se poate auzi

Știința omenească nu stă pe loc. Pe fiecare zi se fac descoperiri noi și minunate. Mai nou se spune că un inginer american a aflat că lumina se poate și auzi. El a descoperit o mașină cu un fel de oglindă. Dacă o rază de soare, lumina dela o lampă sau un chibrit cad pe această oglindă, atunci mașina începe să cânte. Ea cântă atâta vreme cât oglinda e luminată. Minunat lucru mai este și știința omenească!

Bunică cu 36 de nepoți

Nu bunică, ci o străbunică uimitoare este bătrâna Christine Koltzan, din Olanda. Ea a împlinit, acum de curând 88 de ani. A avut 19 copii și este bunică a 36 de nepoți și 35 de strănepoți.

Rândunelele concurente porumbeilor

Și rândunelele au simțul orientării foarte dezvoltat. S'au făcut experiențe care au dovedit că din acest punct de vedere, rândunelele nu sunt cu nimic inferioare porumbeilor. Astfel s'a constatat în Italia, că rândunelele sunt chiar mai potrivite pentru aducerea scrisorilor decât porumbeii călători, dacă s'ar lăsa domestice mai ușor.

Cartofii în Europa

Înainte de descoperirea Americii cartofii (grumpele) n'au fost cunoscute în Europa. De-acolo au fost aduse mai întâi în Anglia, de către un corăbier la anul 1578. Englezii la început nu știau care parte din cartofi sunt de mâncat, și numai printr'o întâmplare, aruncând cineva în foc o tufă de cartofi de rădăcinile căreia se țineau și roade, au văzut că-s buni copți. Apoi au încercat să-i fiarbă și au văzut că-s buni și fierți. Azi cartoful în multe țări e hrana principală și pentru om și pentru animale. La noi, mai ales în vechiul Regat, nu se cultivă nici azi destul de mulți.

O cununie sub apă. Ciudați oameni sunt americanii! (Iscolesc fel și chipuri de lucruri și fapte, numai și numai să se vorbească de ei. Mai anii trecuți, o pereche tânără împreună cu preotul s'au îmbrăcat în haine de scufundători și coborându-se în fundul mării au săvârșit acolo taina căsătoriei. A doua zi toate gazetele din America și din alte țări au scris de această ciudată cununie, dându-le chiar și chipurile.

S'au născocit plăci pentru gramofone prin cari poți auzi tot soiul de lătrături de câini. Este un concert nu tocmai plăcut. Sunt însă oameni cărora le plac și astfel de năzdrăvănii.

Biserică din chibrituri. Un tânăr arhitect a făcut din două milioane cinci sute mii chibrituri, chipul celei mai mari biserici din Germania. Multă răbdare trebuie să fi avut omul acesta. Mulți din noi nici n'avem răbdare să facem câte un lucru de nimic.

Leac contra fumatului. Un doctor neamț a iscodit un leac cu care acela asupra căruia se face o injecție, are timp de câteva luni o mare scârbă față de fumul de țigări și pipă. Bun leac, numai să fie adevărat și să nu coste prea mult.

destulare și în sărmanele căsuțe unde nu sunt și nu au fost. Așa de frumos a spus-o părintele, că am plâns, mamă... Și m'am gândit...

Sofia: Părintelui îi e ușor... Că are de unde... (Tușește).

Marta: Lasă, mamă! Că și nouă ne-a dat Dumnezeu destul...

Sofia: (Ciudată). V'o dat dac'am grijit eu... Și tatăl tău...

Ileana: Te-ai gândit mamă la vre-o familie săracă? Că eu mi-am ales una... Gândesc că-i ce-a mai năcăjită din sat...

Mina: (Grăbită). Să văd dacă și tu te-ai gândit, la care m'am gândit eu? Spune-mi! la cine te-ai gândit?

Marta: Eu m'am gândit la mai multe... Dar una trebuie ajutată bine și cu de toate... V'o spun eu... Să mai mă gândesc...

Sofia: (Ciudoasă). Dați-vă tot ce aveți! De-abia nu mai au ce fura slugile... Că mâine poimâine sugeți voi din unghii... (Arată).

Ileana: Bunico! D-Ta ar trebui să fi mai darnică... Azi, mâne, Doamne ferește! Fă-ți pomană până trăești!

Mina: Treci prin vămile văzduhului... Și-ți cere seamă ce-ai făcut în viață.

Marta: (Ca să curme vorbele neplăcute). Mă gândesc mult la Saveta lui Păscuț... E cea mai necăjită femeie din sat... Nici-o palmă de pământ... Nu car, nu vită, nu porc... Și cinci copiii... Numai de-ai hrani, de-ai îmbrăca, de-ale purta grijă. Și tatăl lor, dus, departe, la luptă, în rând cu Traian al nostru și cu alții... Casa, stă să cadă pe ei... Sărmana femeie.

Mina: (Isprăvind de pus masa). Despre Toader să poate spune, ca'n poezie, că-și apără sărăcia și neamul... Mamă, să mâncăm!

Sofia: Să-i dea țara, că pentru ea luptă... (Bate cu toiașul în podea). Nu-i veți da voi...

Ileana: Bunico! Astea-s vorbe de pe vremea lui Papură împărat... Țara-și are necazurile ei... Și-apoi, noi, suntem țara... (Spre mamă-sa). Eu îmi dau scurteica, ce mi-a rămas mică, Măiei... Și ea-i săracă și fată orfană... Și ne-a adus scrisoarea. Ne-o făcut bucurie în casă...

Marta: Savetei lui Păscuț, am să-i dau mai multe: ceva bucate, hainuțe... Să se cunoască că o ajută... O să se bucure și ea de Nașterea Domnului... (Oftând). Dragu' meu de Traian, ce-i face tu, acum? Mai fi-vei între vii? Mamă, fetelor, mergeți la masă!... Eu trec să mă desbrac de hainele cele bune... Azi nu ies din casă... (Trece în altă cameră. Bătrâna se ridică încet, pornește spre masă).

Ileana: (Spre Mina). Pune upa pe masă! (În ușa bății aspre).

SCENA X

Sofia, Ileana, Mina, Un glas de-afară.

Sofia: (Încet, speriată). Ascundeți pâinea! 'Or fi oamenii stăpânirii... Ne iau și bucătura din gură... Nu mai au milă. (Bătaia se repetă. Mina ascunde pâinea în masă).

Glasul de afară: Nu ne lăsați în lăuntru?

Mina: (Copilăroasă). Nu! Mergeți de unde-ați venit!

Ileana: Taci! Să nu-i supărăm!

Glasul de afară: De unde venim e foc și pârjol... Nu ne-am mai întoarce bucuros (De-afară pătrund șopte, chicote).

Ileana! Parcă mă prinde frica... Is mai mulți... (Tare). Cine sunteți?

Sofia: Prefăcându-se, că vorbește un bărbat), Dacă sunteți oameni buni, intrați!... De nu, păziți-vă treaba și vă vedeți de calea întoarsă... Că fac moarte de om... (Șade pe scaun și ridică toiașul în sus, amenințător).

SCENA XI

Cele de mai înainte, Traian, bărbați, fete, feciori, copii.

Traian: (Cu rang de sergent și decorații pe piept întră însoțit de câțiva bărbați, câteva fete, flăcăi, și copii curioși). Bucuroși de oaspeți? (Se oprește în mijlocul casei salutând, zâmbitor, militărește).

Ileana: (Scăpând o farfurie jos. Tare). Traian! Traianu' nost! Mamă!... (Îi sare în gât lui Traian. Îl sărută, plânge).

Mina: (În acel moment lasă furculițele din mână, sbiară cât o ține gura). Maamă!... Traian!... Mamă!... Traian!... (Sare și ea în gâtul fratelui. Sărutări, îmbrățișări calde. (Sofia, fără să știe ce face, vine și ea cu cărja ridicată în sus).

Sofia: Traianu' bunichii, Traian! (Lasă cărja din mână. Sărută și ea pe Traian).

SCENA XII

Cei de mai înainte, Marta.

Marta: (Vine alergând, încălțată într'un picior cu gheată, în altul cu'n pantof de casă. C'o năframă rău îmbrobodită. Peste ții de sărbătoare o haină veche sdrențoasă. Se repede, ca ieșită din minții la Traian). Puiu mamii! Traianu' mamii! (Rămân toții cinci îmbrățișoși, plângând cu hohote de bucuria revederii. În acest timp însoțitorii, șoptesc, clatină din capete, plâng, lacrimăză, își șterg ochii).

Traian: (Ridicând capul, ca să poată fi auzit). Asta am dorit-o! Să vă mai văd odată! Acum, mă întorc liniștit, să lupt mai departe pentru voi și pentru țară. (Cortina). (Va urma)

VENIȚI SUB STEAGUL „ASTREI“

Concursuri de jocuri, cântece și porturi

„Astra“ în colaborare cu Ministerul Propagandei a început o serie de serbări populare și naționale cu concursuri cu premii pentru jocuri, cântece și porturi. S'au ținut până acum de către despărțămintele: Sibiu și Turda. Noua acțiune a „Astrei“ e dintre cele mai folosite pentru creșterea mândriei naționale și încrederea în noi înșine. La Sibiu concursul s'a ținut la Teatrul orașenesc și din ajutorul dat de prefectura județului s'au dat următoarele premii:

1. Pentru coruri, comuna Rășinari, care a cântat: „La oglindă“, „Iancu la Turda“ și „Răsunetul Ardealului“, a primit 10.000 Lei, fiind clasificată prima; comuna Nocrich, care a cântat: „Cucule pasăre grasă“, „Zis-a badea“ și „Marșul lui Iancu“, a primit 8000 Lei, fiind clasificată a 2-a, și comuna Benești, care a cântat „La Turda“, „Pui de Lei“ și „Foaie verde de trifoi“, a primit 5000 Lei fiind clasificată a 3-a.

2. Pentru jocuri au obținut premiul I. câte 9000 Lei, 2 comune: Săcădate, care a jucat „Purtatul“, „Pe sub mână“, „Invârțita“ și „De băț“, și comuna Fofeldea, care a jucat „Căluțul“, și „Invârțita“. Premiul II, de 7000 Lei, a fost luat tot de două comune: Ghijasa de jos, care a jucat „Pe sub mână“ și de comuna Benești, care a jucat „Bătrâneasca“. Premiul III, de 5000 Lei, care a fost dat iarăși la 2 comune: Rășinari, care a jucat „Războiul“, „Danțul“ și „Brăulețul“, și de comuna Avrig, care a jucat „Purtatul“, „Strepezeasca“ și „Danțul“. O mențiune de 3000 Lei a obținut comuna Ocna-Sibiului, care a jucat „Hațegana“, „Invârțita“ și „Călușarul“.

3. Pentru porturi, s'a dat premiul I, câte 8000 Lei, comunele Săsăuși și Săcădate, premiul II, câte 6000 Lei, comunelor Rășinari și Ghijasa de jos, și premiul III, 4000 Lei, comunei Avrig.

În privința porturilor și a jocurilor, se poate spune că, în general, județul Sibiu se prezintă bine, acestea păstrându-se, cu mici excepții, într'o stare multumitoare, în comparație cu alte județe. În special portul dela Săsăuși, comună care face parte din portul din regiunea Făgărașului, și cel din Săcădate s'a păstrat curat.

Comuna Rășinari a luat premiul II la port deși n'a prezentat portul veritabil din Rășinari, care astăzi nu se mai poartă, ci pe cel de Săliște. Ar fi de dorit să se revină la vechiul port rășinarian, care nu este mai prejos, în frumusețe, eleganță și finețe, decât cel săliștean.

În ce privește jocurile, a plăcut și impresionat mult, dansul „Bătrâneasca“, executat bine de echipa comunei Benești. De asemenea vioiul „Pe sub mână“ dela Ghijasa de jos, ca și „Căluțul“ și „Invârțita“ dela Fofeldea, au plăcut prin figurile lor originale. Interesante au fost și jocurile „Strepezeasca“ dela Avrig și „De băț“ dela Săcădate, jocuri în care s'a observat un obicei puțin întâlnit în alte părți, anume conducerea jocului de către fete și nu de către feciori, cum se obișnuiește în general. Acest fapt s'a mai constatat la câteva jocuri, în care, alternând cu feciorii, fetele strigau și chiuiau tot timpul, lucru care la Năsăud de ex., ca și în alte părți, nu se întâmplă decât la nunți.

Astra la Copșa-Mică

Secția culturală a despărțământului „ASTREI“, Mediaș, continuând programul său cultural-național la sate, a organizat Duminecă, 24 Oct. a. c., o frumoasă manifestație românească în comuna Copșa Mică, încheind prin aceasta ciclul al doilea de vizitare a satelor din despărțământ.

În acest scop o echipă alcătuită din d-nii: prof. N. P. Vaidomir, președintele secției de propagandă culturală; preot prof. Valer Stoian, director școlar Const. Tomozei și scriitorul George Popa, a descins în comuna Copșa Mică, fiind primită cu toată căldura de întreaga populație românească a satului, în frunte cu d-nii primar D-tru. Plăeșu, notar Matei Iliovici, medic Liciniu Pop, preot Ion Telea, director școlar Ioachim Câlția, etc.

Adunarea s'a deschis prin intonarea Imnului Regal de către corul elevilor de școală, după care păr. I. Telea a prezentat pe oaspeți.

Din partea „Astrei“-Mediaș, au vorbit sătenilor d. prof. N. P. VAIDOMIR, despre „Drepturile noastre asupra Ardealului“ și păr. VALER STOIAN, despre „Temeiurile luptei noastre în răsărit“.

Scriitorul George Popa a citit din opera sa poetică poezia de puternică simțire românească: „Transilvanie, gură de rai“.

Conferințele au fost încadrate de un bogat program de coruri și poezii declamate de elevii școlai, sub conducerea d-nei. inv. Maria Câlția și a d-rei inv. Maria Micșă.

De asemenea o echipă de eleve sub conducerea d-nei inv. Maria Dâlția, a executat câteva jocuri naționale.

Manifestația s'a terminat în suntele marșului „Deșeptă-te, Române“.

La urmă, în cuvinte simțite, d. director școlar I. Câlția, a mulțumit delegațiilor „Astrei“, pentru acțiunea patriotică ce întreprind lumea satelor românești.

După program, s'a procedat la constituirea în comună a unui cerc cultural „ASTRA“, alegându-se un comitet de conducere în frunte cu d-nii: păr. Ion Telea, președinte, dir. șc. I. Câlția, vice-președinte, și Nicolae Săpunaru, secretar.

Tinerilor, fiți la datorie

Dela datoria de a ne pune toate puterile, în serviciul țării, mai ales azi, nu trebuie să lipsească nici unul din fiii ei. Când vezi, că unii își trec timpul într'o nepăsare egală cu trândăvia, n'ai încotro, trebuie să rostești cuvânt de mustrare. De vrei să cunoști caracterul unui tânăr, n'ai decât să te uiți la felul cum își trece timpul liber.

Munca, sârguința te apără de orice cădere. Principiul: „Nu-ți bate capul cu nimic“, ascunde în sine o mare primejdie. Nu-ți bate capul cu creierul, și în curând vei vedea cu surprindere, că ai ajuns un om mărginit. Nu-ți bate capul cu munca câmpului, și vei ajunge în curând, un *sărântoc*. Nu-ți bate capul cu nimeni, nici chiar cu vecinul tău, și o să ajungi un *egoist nesuferit*. Nu-ți bate capul cu sufletul tău, și vei ajunge în scurt timp un om *decăzut*.

Un om trândav e pentru lume ca și un mort. Nu prețuiește nimic. Dimpotrivă, e o adevărată pacoste. Timpul e ceea ce facem fiecare din el: O pregătire pentru veșnicie, în mâna celor înțelepți, iar în a celor nebuni, un blăstăm, o pregătire pantru veșnica osândă.

Dacă ar fi să-ți dau o povață, aceasta este! Nu lăsa, tinere dragă, să-ți scape nicio clipă din viață fără să lucrezi ceva, fără a o folosi. Pentru un om trândav nu este loc, nici în cer, nici pe pământ.

Nu uita, că a împinge la o roabă sau a purta sapa în mână, cu toată sârguința e un lucru mai cuminte, decât a înota în belșug, și în lux.

Trândăvia, la un loc cu cerșetoria, se pedepsea, îndată, în Anglia, chiar cu moartea. În primul rând, vinovatul era bătut; în al doilea i se tăia partea de sus a urechii. Apoi, era aruncat în temniță. Dacă nu se îndreaptă, îl așteaptă *pedeapsa cu moartea*.

Pr. Gh. Pr.

„O casă fără cărți pare un corp din care a plecat sufletul.“

Nu-i nevoie să fi învățat mare ca să iubești cărțile“

CICERONE

„Dealul Dorului“

Dacă pașii te 'ndeamnă cumva spre satele de jos ale Transilvaniei, printre mărginenii isteți și vânoși ca trunchii de brazi, fie purtat de treburi, fie mârnat de o caldă dorință de a-ți cunoaște țara și oamenii, nu pregeta întru apropierea de acel minunat picior de plaiu, prag prior de munte, căruia oamenii din partea locului îi spun pe limba pământului „Dealul Dorului“. El străjuie ca un vătaf de turmă peste colnicele care coboară în mers mărunț spre ulucul văii, care leagă vântoasele din gura râului Frumoasa, cu cele din poartă Carpaților sibiieni.

„Dealul Dorului“ e doar câțiva pași alături de drumul care ține prionite satele mărginene, începând dela Jina până în ața Oltului. Ridicat ca un hatman în mijlocul oștilor de fagi și mesteacăn, deasupra comunei Tilișca, el adulmecă vânturile cu miros țare și reavăn de cetini, drumeagurile pe cari turmele nesfârșite ale muntenilor, urcă sau coboară, călăuzindu-se după semnele cerului și sfătos cetinilor în zodii, el adună din postava anilor, mana vieții fără de moarte și a tinereții fără bătrânețe.

Cărarea spre Dealul Dorului se desprinde sfioasă din „drumul nou“, tăiat trainic în piatră, care coboară în pași repezi spre umbrarele arinilor din valea Săliștii și furișându-se prin ulițele strâmbe și înguste al Rodului, este ușurată în pădinile guruiețelor. Odinioară pe aicea apucau șirele de cară ale Poinarilor și Jinarilor spre târgul Săliștii, dar de când s'a deschis „drumul nou“, cărarea a rămas să-și povestească tristețea, drumeșilor singurateci. În preajma fântânii cu brațul întins spre cer, își moaie pașii. E ultimul guruieț: „Dealul Dorului“ își arată fruntea largă și împede. De aicea cărarea își despletește trupul în fire subțiri, apoi se pierde fără urmă, ca o suflare de boare, printre mesteacănișul și făgetul dealului ca să se adune apoi din umbrele mișcătoare, dincolo de creastă, în povârnișul repede al Butilei. În strunga deschisă de genele pădurii, lumina s'eșterne pe iarba pădinii, ca o pulbere fină, albă. În anumite nopți ale anului, spun localnicii, aicea se strâng frumoasele Domnului, ca să horească vrăjite de taină și de cântec.

Dealul Dorului e dealul sufletelor în care începe să se lase tristețea, bură rece și chinuitoare. El înseamnă, pentru viața de neîntreruptă drumeție a oierilor, răspântia inimilor care se despart.

Din ceața pravilelor cu obiceiurile oamenilor din țara turmelor, până azi, nevestele poinărițe, își petrec bărbății, din poarta căsuței muntene, pilită printre pruni până în pădinile din Dealul Dorului, pe drumul cu căpătâiu șerpuint pe maluri dunărene, băsarabene, sau dobrogenic.

Din Dealul Dorului, umbra căsuței se pierde în taină de taina munților, odată cu chipul nevestei. Nu-i mai rămâne oierului în suflet, decât parfumul icoanelor părăsite.

Dorul meu e numai dor,
Nu-l pot spune tuturor.
Mi-l leagă vânturile,
Dunărea cu valurile,
Țara cu limanurile.

Dorul crește pe crugul depărtărilor, fluier doinicilor, fie pe dealul despărțirilor mărginene, fie pe murgura adăstărilor felecan pe scărășniri de care moșeșc, fie pe Caraiman, pe toate piscurile pe cari s'aprindeau odinioară focurile mișcărilor mari de inimi.

ILIE MĂNIȚIU
învățător

„Astra“ și Universitatea

În ședința ținută Joi, 28 Octomvrie, membrii Asociației personalului științific auxiliar al Universității din Cluj-Sibiu, au hotărât să se încadreze în programul de lucru al „Astrei“, pentru propaganda culturală la sate.

Au răspuns astfel, la chemarea pe care vechea societate culturală ardeleană a adresat-o tuturor cărtărarilor, de a o ajuta în munca de luminare și ridicarea a satelor noastre.

Intâmplări de peste săptămână

Unificarea juridică

Despre arendă

Am vorbit până acum în numerile trecute ale gazetei noastre despre diferite feluri de contracte, ca de pildă despre contractele de vânzare—cumpărare, contracte de donațiune, de schimb de închiriere și așa mai departe.

În cele ce urmează vom vorbi de contractele de arendă. — Ce se înțelege printr'un contract de arendă? Cine din cititorii noștri n'a arendat pământul lui, s'au n'a luat cu arendă dela altul un pământ sau cine nu știe ce e aceia arendă.

Sunt lucruri cunoscute, dar tot e bine ca cititorii gazetei noastre să aibe cunoștințe mai amănunțite despre aceste contracte, fiindcă ele sunt prevăzute de legile noastre și atunci când se fac trebuie să se fie seama de condițiile pe care legea le cere, ca să nu ajungă pe urmă pe la judecăți.

Contractul de arendă este un contract prin care una din părți dă în folosință, celeilalte părți un pământ, în schimbul căruia primește o sumă oarecare de bani, după cum se pot înțelege. În arendă se poate da de pildă, un pământ, adică un nemișcător. Lucrurile mișcătoare nu se arendează, acestea se închiriază.

Subarendarea

Arendașul are drept după lege de a subarenda pământul luat de el, în arendă, afară numai de cazul când prin contractul de arendare nu s'a prevăzut că arendașul nu poate face aceasta. Cel ce arendează trebuie să predea lucrul arendat în așa fel în folosința arendașului încât acesta să se poată folosi de el. Arendașul trebuie să fie asigurat din partea arendatorului de toate stricăciunile lucrului arendat, care i'ar împiedeca întrebuințarea. Dacă arendașul are vreo pagubă din cauza stricăciunii lucrului arendat, arendatorului este dator a-l despăgubi pe arendaș.

Dacă în timpul cât ține contractul de arendă lucrul arendat se strică, din cauză de forță majoră cum ar fi niște plot mari cari ar surupa tot pomântul arendat, contractul se poate desface și arendașul este în drept a cere arenda înapoi, ori să ceară o scădere și dacă locul arendat se strică numai în parte.

În schimb dacă lucrul arendat are nevoie urgentă de reparațiuni, arendașul trebuie să sufere ca arendatorului să facă aceste reparațiuni chiar dacă ar avea pierdere pe timpul cât durează reparațiunile.

Arendatorului nu răspunde pentru pagubele pe cari o persoană străină le face pe lucrul arendat. Arendașul are însă drept de a da în judecată el personal pe acela care i-a făcut paguba în locul arendat de el.

Ce obligațiuni are arendașul

Arendașul are obligația de a întrebuința lucrul arendat întocmai ca un bun proprietar, și să plătească prețul arendei la termenele prevăzute în contract. Dacă arendașul întrebuințează lucrul arendat altfel decum a fost în contract, arendatorului are drept de a strica contractul.

Când arendatorului vinde lucrul arendat, noul proprietar adică cumpărătorului, e dator să respecte contractul de arendă făcut de vechiul proprietar, afară de cazul când în contractul de arendare s'a prevăzut că se poate strica în caz de vindere,

Arenda pe bani și arenda pe fructe

Contractul de arendă poate fi făcut pe bani sau poate fi făcut pe fructe, adică pe recolta locului arendat. Când arendarea s'a făcut pe mai mulți ani și din cauza de forță majoră s'a pierdut recolta unui an, arendașul poate cere un scăzământ din arendă, afară de cazul când într'un an recolta a fost așa de bună încât acoperit și paguba din anul fără recoltă.

In țară

Conducătorul statului prin țară

Dl. Mareșal Ion Antonescu continuă cercetarea județelor din Vechiul Regat, interesându-se de aproape la fața locului, de toate lucrările în curs, agricole sanitare, administrative. Unde află lucrurile în rânduială și pe oameni la muncă harnică, aduce laude și din potrivă, mustră și dojenește unde află dezordine. Conducătorul Statului a cercetat mai pe urmă județele dela Dunăre. E o activitate de cel mai mare folos obștesc, dând îndrumări pe teren, ajutând acolo unde se vede trebuința. Se interesează în mod deosebit și de cantinele școlare pentru elevii săraci, înființate în multe comune.

****

Colectarea materialelor vechi

S'a început pe toată țara colectarea a tot felul de materiale vechi, cari nu mai sunt de folos nimănui: fier aruncat, ori cum ar fi fost prelucrat: vase, cercuri, bucăți de lopeți ori sape, haine rele s'au orice materie ar fi, și peste tot orice vechitură aruncată în pod în cămară sau sub șopron. E o datorie națională ca fie care om să dea la colectă aceste vechituri ce lui nu-i mai sunt de nici un folos, dar din care țara prelucrându-le, poate face lucruri nouă, pentru că materialele nouă sunt tot mai puține, nu numai la noi, ci în toate țările. În alte țări colecta aceasta s'a început de mult și se repetă în fiecare an.

De peste hotare

Liniște în Iran

Țara aceasta a trebuit să treacă, în timpul de urmă, prin mari greutăți și tulburări lăuntrice. Toate acestea erau pricinuite de amestecul prea mare al Rușii, în politica ei. Acum se spune că în Iran a început să se stabilească ordinea și liniștea. Între Iran și Statele Unite s'a făcut o învoială, în urma căreia poliția iraniană va fi organizată de specialiști americani.

****

Schimbare în sânul guvernului englez

Dl. Churchill, președintele guvernului englez a anunțat, că în curând se vor face unele schimbări în sânul guvernului englez.

Printre cei cari vor fi schimbați, se crede că este și ministrul de război și James Grigg, de care parlamentul englez, n'a prea fost mulțumit în vremea din urmă.

****

Guvernul fascist la Veneția

Se anunță în Italia că guvernului fascist republican de sub șefia lui Mussolini s'a strămutat dintr'un oraș din nordul țării, la Veneția. Cu acest prilej s'a demințit știrea că Mussolini după eliberare ar trăi în Italia și ar avea intențiunea să demisioneze lăsând în locul lui Graziani: Se mai anunță că la apelul aceluiaș guvern se constituie formațiuni militare de cămăși negre (fasciști) și că un batalion ar fi intrat în luptă alături de armata germană.

La arendarea pe fructe condițiile sunt aceleași ca și la arendarea pe bani, cu deosebirea că la acest fel de arendare pierderea recoltei din cazuri fortuite privește și pe arendator și pe arendaș. Arendașul nu este dator a da partea din recoltă arendatorului, atunci când această recoltă nu se face

În cazurile acestea paguba e suportată atât de arendator cât și de arendaș. (I. d.)

O comandă unică

O informație spune că la conferința dela Moscova bolșevicii ar fi cerut ca toți așa numiții a „partizani” din țările europene să fie puși sub o comandă unică, și aceea să fie a Rusiei comuniste. „Partizanii” sunt comuniștii cari lucrează în diferite țări, ca în Sârbia, Muntenegru, Slovacia și cari urmăresc bolșevizarea țărilor lor și unirea lor cu Rusia sovietică. După cum se știe sovietele au desfințat pentru ochii lumii comitetul internațional comunist, dar au pus în locul lui un așa numit comitet panslav (al tuturor Slavilor) în care au intrat membrii comitetului desfințat și reprezentanții comuniștii, cehi, polonezi, iugoslavii, bulgari, cari trăiesc în Rusia de mai multă vreme. Acum bolșevicii ar voi ca acest comitet să conducă pe toți „partizanii” din țările europene, adică să facă ceace făcea comitetul internațional a treia, la ordinele Moscovei să se pregătească în toate țările terenul pentru Rusia bolșevică, având pretutindeni bande înarmate. Se va vedea dacă anglo-americani vor da de bună voie această armă în mâna bolșevicilor.

****

Pentru neatârarea Indiilor

S'a format un guvern naționalist indian, care sub protecția Japoniei, își formează o armată, și care a declarat război Angliei și Statelor Unite ale Americii. Capul guvernului și al armatei d. Bose a declarat de curând că noua armată națională își va începe încurând lupta pentru independența Indiilor, conduși de lozinca „Asia — a asiaticilor”. Pe dealtă parte se înmulțesc veștile că în India foamea cuprinde tot mai multe ținuturi.

****

O nouă armă germană

Se afirmă că germanii vor folosi în curând un exploziv care va întrece în putere pe toate cele descoperite și folosite până acum. Gloanțele de tun ca și bombele ce se aruncă din avioane și bombardiere vor fi pe viitor umplute cu acest nou și puternic exploziv, care a fost până acum întrebuințat numai pe câmpurile de manevre și în unele lupte de mare. Este lucru sigur că în acest război, dacă va mai ține mult, se vor afla și întrebuința multe arme nouă, tot mai ucigătoare, căci duhul rău nu doarme.

Tunderea cozii și coamei cailor

În Monitorul Oficial Nr. 247 a apărât următoarea Decizie:

ART. I. Deținătorii de cai din întreaga țară sunt obligați să tundă coamele și cozile cailor în intervalul 1—10 Noembrie al fiecărui an. Coama se va tunde dela rădăcina părului, iar coada dela vârf până la partea de sus a cotului picioarelor dinapoi. Părul tuns va fi sortat pe aceste două categorii.

Se exceptează dela tundere:

1. Cail pur sânge englezesc și caili trapași, înscrși în Stoodboc-uri, precum și caili de reproducție instituțiile zootehnice ale Statului.

2. Caili din Dobrogea.

3. Caili din satele unde este declarată oficial epizootie de scabie (râie) la cai.

Tunderea se face:

a) În comunele urbane, la centrele de colectare ale O. R. A. P.-ului, în prezența conducătorilor acestor centre;

b) În comunele rurale în prezența agentului O. R. A. P. din comuna respectivă, dacă în acea comună O. R. A. P.-ul are delegat. Dacă O. R. A. P.-ul nu are delegat, tunderea se va face în prezența delegatului primăriei. La tundere va asista și un delegat al Comitetului de Patronaj local.

INFORMAȚIUNI = ULTIMELE ȘTIRI =

ABONAMENTE:

Pe un an — — — — — Lei 400.—
 Pe o jumătate de an — — — — — 200.—
 Pentru negustori și comercianți — — — — — 500.—
 Instituții și autorități — — — — — 2000.—
 Abonament de sprijin — — — — — 5000.—

PREȚUL UNUI NUMĂR — — — — — LEI 7.—

Publicațiune

„Banca Poiana“ din Poiana-Sibiului invită pe acționarii băncilor fuzionate „Mărgineana“, „Păstorul“ și „Mielul“ să depună la sediul „Băncii Poiana“ până inclusiv 15 Noembrie 1943, pentru preschimbare acțiunile menționatele bănci fuzionate. După acest termen acționarii vor primi valoarea nominală a acțiunilor neprezentate.

Poiana-Sibiului, la 15 Septembrie 1943.

Consiliul de Administrație al „Băncii Poiana“

Intre refugiații, care, în loc să se fi reințors la casele lor — clipă așteptată cu atâta înfrigurată nerăbdare — au luat calea veșniciei, este și distinsa profesoară *Cornelia Petrișin*, fostă directoare în Șimleul-Silvaniei și care s'a slins din viață în Septembrie 1943, la Turda, unde-și avea catedra la liceul de fete. Aștepta, ca a doua înviere, să se reîntoarcă acasă, dar D-zeu n'a învrednicit-o. Învățământul a pierdut una din cele mai alese figuri și neamul românesc la fel. — Moartea timpurie a acestei nobile românce a lăsat unanime regrete.

....

A n u n ț

Composesoratul „Rozoare“, din comuna Rucăr, județul Făgăraș, vinde în licitație publică, în ziua de 21 Noembrie 1943, ora 2 după masă, pășunatul de oi, de toamnă și primăvară, până la 21 Mai 1944, (Sfântul Costantin). Până la 23 Aprilie se va putea folosi teren în întindere de 200 jugăre, iar din 23 Aprilie până în 21 Mai 100 jugăre. Prețul de strigare 120.000 lei. Cei cari licitează vor depune un vadiu de 10% din prețul de strigare.

Informațiile se pot lua zilnic, la președintele Composesoratului „Rozoare“, în comuna Rucăr Nr. 177.

....

C o n c u r s

Comitetul Central al „Asociațiunii“ pentru literatura română și cultura poporului român — „Astra“, publică concurs pentru următoarele burse pe anul școlar 1943—44.

1. O bursă à lei 1200.— anual, din Fundațiunea „Mihail Albon“, pentru tinerii cari urmează școli industriale sau comerciale. 2. 6 burse à lei 10.000.— anual, din Fundațiunea „Bădilă Moldovan“ pentru studenți români ai Facultăților Universitare Cluj-Sibiu-Tișoara. 3. 1 bursă à lei 2.500.— anual, din Fundațiunea „Dimitrie Bălănescu“, pentru elevi dela școli secundare. 4. 1 bursă à lei 5.000.— anual, din Fundațiunea „Dr. Iuliu Chicin“ pentru studenții Facultăților Universitare din Cluj-Sibiu-Tișoara. 5. O bursă à lei 3.000.— anual, din Fundațiunea „Daniel Monasterianu“ pentru un student la Universitate, originar din Sânmarghita, jud. Someș. 3 burse à lei 1.000.— anual, pentru elevi de liceu, originari din Sânmarghita, jud. Someș și 10 burse à lei 500.— anual, pentru ucenicii dela maestri dela diferite meserii. 6. 1 bursă à lei 3.500.— anual, din Fundațiunea „Petre Mureșan“ pentru un student dela Academii și 2 burse à lei 1.500.— anual, pentru elevi de liceu. 7. 8 burse à 1.000.— lei anual, din Fundațiunea „Dr. Aurel Novacu“ pentru ucenici români dela industriași și comercianți. 8. 1 bursă à lei 1.000.— anual, din Fundațiunea „Julia Pop“, pentru eleve or-

Situația politică și militară de peste săptămână Pe frontul de răsărit

Ultimul comunicat german arată continuarea luptelor grele în următoarele locuri:

Intre Marea Azov și Nipru, lupta defensivă continuă cu violență nemicșorată.

În cotul Niprului, luptele dela Crivoirog au fost deosebit de grele. Încercările de străpungere, făcute de forțe superioare de infanterie și blindate, au fost oprite, pozițiile proprii au fost menținute prin lupte grele, iar 43 de tancuri sovietice au fost distruse.

În ambele părți ale orașului Gomel, atacurile sovietice, care au fost conținute ieri, au rămas fără rezultat.

Contraatacurile germane au dus la recucerirea terenului pierdut în mod vremelnic. Cu acest prilej au

fost distruse 36 de tancuri grele sovietice, numai în cursul luptelor pentru o localitate, care a trecut din mână în mână.

La vest de Smolensk au izbucnit noi lupte deensive grele. După o violentă pregătire de artilerie, inamicul a aruncat în luptă toată ziua valorile sale de atac, sprijinite de numeroase tancuri și avioane de asalt. Prin lupte înverșunate, infanteria germană și-a păstrat pozițiile, sprijinită cu efect de focul artileriei și al aruncătoarelor noastre de grenade.

De pe restul frontului de răsărit se anunță numai vii lupte locale, mai ales în regiunea situată la vest de Cricev.

Pe frontul italian

Pe frontul din Italia de sud au fost respinse câteva atacuri locale, date de forțe anglo-nordamericane împotriva pozițiilor noastre din ambele părți ale fluviului Volturno.

Avioane germane rapide de luptă au atacat acolo cu efect bun coloane de transport inamice, aflate pe drumurile către front.

In Balcani

Curățirea bandelor de partizani comuniști continuă în Jugoslavia, în Dalmația și Slovenia, ca și în unele regiuni ale Greciei. Tot mai multe bande sunt încercuite, capturate sau nimicite, de către trupele germane, în unele locuri luând multe arme și muniții.

Doamnelor!

În Sibiu, strada Brukenihal Nr. 21
s'a deschis

Salonul de modă pentru dame

Paraschiva Marinceanu

Execută după cele mai noi jurnale MANTOURI, TAILOARE, PARDESIURI și ROCHII, cu prețuri foarte reduse.

fane dela școalele primare din Zlatna sau Abrud. 9. 1 bursă à lei 3.000.— anual, din Fundațiunea „Păcurariu Bianu“ și 2 burse à lei 2.000.— anual, pentru elevi dela licee comerciale și industriale. 10. 3 burse à lei 10.000.— anual, din Fundațiunea „Ioan Pețan“, pentru studenți dela Universitate și Academii și 15 burse à lei 2.000.— anual, pentru elevi dela școalele industriale. 11. 1 bursă à lei 2.000.— anual, din Fundațiunea „Regele Ferdinand I“ pentru tinerii din Munții Apuseni aplicați spre învățarea meseriilor și industriei casnice. 12. O bursă à lei 3.000.— anual, din Fundațiunea „I. Rusu“ și 1 bursă de lei 1.500.— anual, pentru elevi dela școalele secundare. 13. 1 bursă à lei 8.000.— din Fundațiunea „Nicolae Rusu“, 1 bursă à lei 7.000.— anual și 1 à lei 2000.— anual pentru studenți dela Universitate și Academii, și dela școli secundare.

Reflecțanții la aceste burse vor avea să înainteze până cel mai târziu la 20 Noembrie a. c. comitetului central al „Asociațiunii“ Sibiu, str. Șaguna No. 6, împreună cu cererea, următoarele acte: 1. Certificat despre notele obținute la finea anului școlar 1942—43. 2. Certificat despre situația părinților; 3. Certificat despre înscrierea și frecventarea cursurilor în anul școlar 1943—44; 4. Certificat de naștere; 5. Cei înrudiți cu undătorii vor înainta un certificat dela preotul comunei despre gradul de rudenie cu fundatorii.

La încheierea fiecărui an școlar bursierii vor avea să-și justifice situația școlară, fără a mai fi provocați, cel mai târziu până la 15 Octombrie 1944, altfel bursa se va declara liberă.

Se observă, că dorința fundatorilor este, ca toți acei cari vor beneficia de aceste burse, să restituie — după ce vor fi pășit pe o carieră și vor fi ajuns în stare materială independentă — bursa primită, pentru ca astfel în viitor să poată fi ajutarea și alți tineri la învățătură.

Vicepreședinte,
A. MOGA

Secretar,
N. BĂILĂ

„APOLO“ prezintă în premieră

IUBIRILE LUI DON JUAN
Jurnal nou și ediție specială cu eliberarea
Ducei Mussolini.

Duminecă, ora 11 matineu

PRIMA DRAGOSTE, — PRIMA DECEPTIE

Tărățe de grâu

Livrează cu vagonul și în detail, cu preț maximal.

CURATĂ

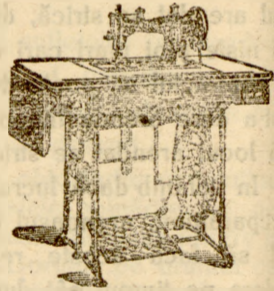
Depozitul morii brutarilor

MICHAEL STIRNER

Sibiu, str. Turnului 20. - Telef. 338.

Mașini de cusut „TORPEDO“

Fabricația
Haid & Neu

livrează cu
prețuri
convenabile

Departamentul Mașinilor
al Reuniunii Agricole Săsești din Transilvania
SIBIU, Str. Sării 22.

INSTITUTUL NAȚIONAL AL COOPERĂȚIEI

Vinde din depozitele sale

Cooperativelor, Comercienților, Instituțiilor publice și particulare

► MARMELADĂ DE PRUNE ◀
 ► F A S O L E ◀
 ► BOMBOANE ◀
 ► FĂINĂ ALBĂ ◀

Toate aceste mărfuri se vând en gros și cu prețurile cele mai convenabile, din depozitele sale str. Primăriei Nr. 3 (lângă B-ca Oașia) și Antrepozitele Phönix (Lagerhaus) Piața Gării Nr. 3.